

10. RUS OG PSYKISK HELSETJENESTE (ROP)

10.1 LOVGRUNNLAG

Lov om pasient og brukerrettigheter §§ 2-1 a og e, lov om helse- og omsorgstjenester §§ 3-3, 3-2 punkt 6 bokstav a og b, 3-2 nr. 5 og 3-6, lov om folkehelsearbeid §§ 4, 5 og 7 og lov om psykisk helsevern. Se også kapittel 6 i denne standarden om personlig assistanse og kapittel 9 om helsetjenester i hjemmet.

10.2 MÅLSETTING

Tjenesten rus og psykisk helse skal forebygge og behandle personer med psykiske problem og / eller rusproblem, slik at de i størst mulig grad skal kunne mestre egne liv.

Tjenesten skal ta utgangspunkt i pasienten sine behov og ressurser når tiltak og målsetting settes. Rus og psykisk helse skal ved behov samarbeide med andre tjenester, slik at pasienten opplever et helhetlig og samordnet tilbud.

Tjenesten har også samtaletilbud for pårørende og arbeider for å styrke samarbeidet med pasient og pårørende om planlegging og gjennomføring av tiltak innenfor det psykiske helsearbeidet.

For å nå målet arbeider tjenesten med forebyggende arbeid, lavterskeltiltak og gode samarbeidsrutiner mellom de berørte tjenester.

10.3 HVEM KAN FÅ TJENESTEN

Personer over 18 år som har psykiske helseproblem og/eller rusmiddelproblem kan få tjenesten. Pårørende og andre som trenger hjelp i en vanskelig situasjon kan også få tjenesten.

10.4 TJENESTENS INNHOLD

- Samtalebehandling
- Koordinering av tjenester, individuell plan, ansvarsgrupper.
- Individuell trening ved for eksempel angstlidelser.
- Oppfølging i form av blant annet motivasjonssamtaler, henvisninger til spesialisthelsetjenesten for LAR, avgiftning og behandling, samarbeid med andre instanser
- Hjelp til å lage struktur i hverdagen og finne meningsfulle aktiviteter.
- Støtte til bedring og mestring av eget liv.
- Gruppetilbud som for eksempel depresjonsmestring, angst- og samtalegrupper.
- Informasjon om øvrige kommunale tilbud og henvisning til Frisklivssentralen.
- Samtaletilbud for pårørende til mennesker med rusutfordringer eller psykiske lidelser.

Dersom en ser at behandlingstid vil vare utover 7 samtaler tas dette opp med pasienten og det utarbeides en ny plan for oppfølging – og fattes et vedtak for videre oppfølging.

10.5 HVA KAN FORVENTES AV TILDELINGSKONTOR / TJENESTEYTER

- Dersom det oppstår akutt behov for nødvendig helsehjelp vil hjelpen bli satt i gang og kartlegging vil bli utført etterpå. Vedtak fattes så snart som mulig.
- Tjenestemottaker får beskjed senest samme dag dersom avtaler må forandres.
- Tjenesteyter vil samhandle med tjenestemottaker om utførelse av tjenesten.
- Tjenesten organiseres på en slik måte at det tilstrebes færrest mulig tjenesteytere, det vil si primærpsykeleie.
- Alle som mottar helsetjenester ukentlig i hjemmet i mer enn 3 måneder har rett til fri tannbehandling ved offentlig tannklinikk.
- Personalet ikke har anledning til å motta personlige gaver.

10.6 HVA FORVENTES AV PASIENT

Brukermedvirkning skal sikre at pasienten deltar aktivt i behandlingen og beskriver hvilke behov vedkommende har for hjelp og hvilke forventninger de har til tjenesten og behandlingen.

Det er nødvendig med motivasjon og egeninnsats for å jobbe med endring. Behandlingen er basert på dette og pasienten må bidra til utarbeidelse av egen behandlingsplan med mål, tiltak og evaluering. Under evaluering tar pasienten stilling til hvordan en har opplevd bedringsprosessen, og sammen med behandler vurderes det om målsettingen er nådd, eller om behandlingen fortsetter eller avsluttes.

Det forventes at pasienten møter til oppsatte samtaler eller varsler i fra, dersom han/hun er forhindret i å møte.

Dersom samtalebehandlingen finner sted i hjemmet hos pasienten, gjelder følgende:

- Pasient må være tilstede i hjemmet og det forutsettes at bruker gir beskjed dersom han / hun ikke er hjemme til avtalt tid.
- Når bruker mottar tjenester i hjemmet blir hjemmet automatisk tjenesteyters arbeidsplass. Det forventes at bruker bidrar til å skape en god arbeidsplass for tjenesteyter jf. bestemmelsene i arbeidsmiljøloven.
- Husdyr skal ikke være til sjenanse for tjenesteyter.
- Dersom det røykes i hjemmet, skal det luftes godt ut i god tid før tjenesteyter kommer.
- Pasient må sørge for at veien er fremkommelig og trygg uansett årstid.
- God håndhygiene er viktig for både pasient og tjenesteyter. Det skal være flytende såpe og tørkepapir tilgjengelig.

10.7 PAKKEFORLØP FOR ROP

- Pakkeforløp skal bidra til økt brukermedvirkning og brukertilfredshet.
- Voksne personer med psykiske og eller rusrelaterte lidelser henvises til pakkeforløp for utredning og behandling i psykisk helsevern og for tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Pakkeforløpene skal bidra til gode, koordinerte og sammenhengende tjenester. De skal sikre samhandling mellom pasient evt. pårørende, fastlege, spesialisthelsetjeneste, kommunale helse- og omsorgstjenester og andre relevante aktører.
- Fastlege får melding om pasient som kan ha nytte av eller ønske om å henvises til pakkeforløp fra ROP-tjenesten.
- Pakkeforløpet starter når fastlegen eller andre henviser pasient til utredning eller behandling på sykehus. Pasienten sine ønsker og behov skal ligge til grunn for behandlingen og han / hun bidrar aktivt under hele forløpet.